



Ecologische Quicksan Groeneweg 32, Bergen



Opdrachtgever: Sander Douma architecten bna
Uitgevoerd door: Elskende Ecologie
Edam, 30-10-2017

Colofon

Tekst en fotografie:	Ing. D. van der Elsken Elsken Ecologie Oorgat 74 1135 CT Edam daan@elskenecologie.nl 06-34082608
In opdracht van:	Sander Douma architecten bna
Datum:	30 oktober 2017
Plaats:	Edam

Copyright © 2017

Elsken Ecologie. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, in geautomatiseerde bestanden opgeslagen en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Elsken Ecologie. In overeenstemming met artikel 15a van het Nederlandse auteursrecht is het toegestaan delen van deze publicatie te citeren, daarbij gebruik makend van een duidelijke referentie naar deze publicatie.

Aansprakelijkheid

Hoewel uiterste zorg is besteed aan de inhoud van deze publicatie aanvaardt Elsken Ecologie geen enkele aansprakelijkheid voor onvolledigheid, onjuistheid of de gevolgen daarvan. Gebruik van de inhoud van deze publicatie is voor de verantwoordelijkheid van de gebruiker.

Inhoudsopgave	Blz:
Samenvatting	4
1. Aanleiding	5
1.1 Doelstelling	5
1.2 Literatuuronderzoek	5
1.3 Veldbezoek	5
2. Beschrijving Plangebied en voorgenomen werkzaamheden	6
3.1 Gebiedsbescherming	7
3.1.1 Natura 2000	7
3.1.2 Natuurnetwerk Nederland	7
3.1.3 Weidevogelleefgebieden	
4. Soortbescherming Wet Natuurbescherming	8
4.1 Vaatplanten	8
4.2 Zoogdieren	8
4.3 Reptielen & Amfibieën	8
4.4 Vissen	8
4.5 Vogels	8
4.6 Vlinders	8
5. Gebiedsbescherming	9
5.1 Natuurnetwerk Nederland en het plangebied	9
5.2 Natura-2000 en het onderzoeksgebied	11
5.3 Weidevogelleefgebied	11
6. Zorgplicht	14
Conclusies & aanbevelingen	15
Literatuur	16

Samenvatting

Op het perceel aan de Groeneweg 32 te Bergen is men voornemens nieuwbouw te realiseren op twee kavels. Volgens nationale en internationale regelgeving is de initiatiefnemer verplicht voor de ingrepen onderzoek te doen naar het (eventuele) voorkomen van beschermde flora en fauna. Dit om te toetsen of er (mogelijk) sprake is van overtreding van de Wet Natuurbescherming. Aan de hand van een literatuurstudie en een veldbezoek heeft Elsen Ecologie in kaart gebracht welke beschermde flora en fauna er (mogelijk) in het plangebied aanwezig zijn of zijn te verwachten. Daarnaast is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland en/of Natura-2000 gebieden.

Er werden geen door de Wet Natuurbescherming beschermde soorten aangetroffen. Er is derhalve geen bezwaar op het realiseren van nieuwbouw.

Uit toetsing van de vier kernwaarden van het Natuurnetwerk Nederland blijkt dat de werkzaamheden geen invloed hebben op de wezenlijke waarden van de het Natuurnetwerk Nederland en/of een natura-2000 gebied.

Daarnaast maakt het plangebied onderdeel uit van een weidevogelleefgebied. Er zijn gezien het weidevogelleefgebied grenzend aan het plangebied geen bezwaren op de ruimtelijke plannen. Dit omdat een bosje zoals aanwezig bij het kavel een versturende werking heeft op de vestiging van weidevogels. Dit vanwege de (mogelijke) aanwezigheid van predatoren. De versturende radius van een dergelijk bosje is 500m. Verstoring buiten deze radius van 500m is gezien de aard van de werkzaamheden niet te verwachten.

Voor alle flora en fauna geldt de zorgplicht ongeacht hun zeldzaamheid of beschermingsstatus. Van de initiatiefnemer wordt verwacht zorgvuldig om te gaan met alle flora en fauna. In het geval er twijfel bestaat of er dieren worden aangetroffen en/of verwond tijdens de werkzaamheden dan dient er contact te worden opgenomen met een erkend ecooloog.

1. Aanleiding

Op het perceel aan de Groeneweg 32 te Bergen is men voornemens nieuwbouw te realiseren op twee kavels. Volgens nationale en internationale regelgeving is de initiatiefnemer verplicht voor de ingrepen onderzoek te doen naar het (eventuele) voorkomen van beschermde flora en fauna. Dit om te toetsen of er (mogelijk) sprake is van overtreding van de Wet Natuurbescherming.

1.1 Doelstelling

Door middel van een literatuurstudie en een veldbezoek zal deze quickscan de volgende vragen beantwoorden:

- Welke middels Wet Natuurbescherming beschermde soorten komen er (potentieel) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna beschermd door de Wet Natuurbescherming ondervinden van de ingreep?
- Is er gezien de effecten van de ingreep sprake van een overtreding van de Wet Natuurbescherming?
- Welke beschermde gebieden met gebiedsbescherming, o.a. Natuurnetwerk Nederland en Natura-2000 zijn er in de nabijheid van het projectgebied aanwezig en kunnen negatieve effecten op deze gebieden worden uitgesloten?

1.2 Literatuuronderzoek

Door middel van een literatuuronderzoek is gekeken welke beschermde flora, fauna en beschermde gebieden er in (de omgeving van) het plangebied voorkomen. Daarvoor is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen, natuurdatabanken en is er gezocht naar bestaande onderzoeksrapporten.

1.3 Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd op 16 januari 2017 door Ing. D. van der Elsen van Elsen Ecologie. Voorafgaand aan en tijdens het veldbezoek is met de initiatiefnemer van de ruimtelijke ontwikkeling de ingreep besproken om zo een beeld te vormen van de (eventuele) impact op beschermde natuur.

Tijdens het bezoek zijn de aanwezige structuren, ecotopen en de (mogelijk) aanwezige flora en fauna geïnventariseerd. Aan de hand van het vooraf uitgevoerde literatuuronderzoek is middels een zogenaamde “expert judgement” een inschatting gemaakt van de (potentieel) aanwezige beschermde natuur, flora en fauna. In dit rapport zijn de (mogelijke) negatieve effecten van de werkzaamheden getoetst aan de Wet Natuurbescherming.

2. Beschrijving Plangebied en voorgenomen werkzaamheden

De kavels zijn gelegen aan de Groeneweg 32 te Bergen. Het ligt in een kavel rijk aan bomen omgeven door landbouwgrond (afb.1). Op de kavels ligt een verruigd stuk grond met ruigte kruiden. Eromheen staat een bomensingel van voornamelijk els. Daarnaast staan in de zuid-oost hoek van het kavel een grote populier en een gewone es. In de onderbegroeiing staat hulst. Verder is er een sloot met daaraan knotwilgen.

Op de kavels zal nieuwbouw worden gerealiseerd.



Afb.1: Ligging van de kavels aan de Groeneweg 32 te bergen.

3. Wettelijk kader

De ruimtelijke ingrepen zoals voor de Groeneweg 32 te Bergen zijn beschreven zijn middels een literatuurstudie en in het veld getoetst aan geldende wetgevingen omtrent de natuur. Vanaf 2017 allen geschaard onder de wet Natuurbescherming. Hierin is de soortbescherming alsmede bescherming van gebieden opgenomen. Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde flora en fauna zijn krachtens de Wet Natuurbescherming verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij” principe).

De wet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepalingen welke relevant zijn voor onderhavige toetsing. Deze quickscan is er op gericht om te bepalen of er een overtreding plaatsvindt van (een van) de onderstaande verbodsbepalingen.

3.1 Gebiedsbescherming

3.1.1 Natura 2000

Deze quickscan is bedoeld om te onderzoeken of de geplande ruimtelijke ontwikkelingen een negatief effect hebben op door de natuurbeschermingswet beschermde gebieden en/of de instandhoudingsdoelen van Natura-2000 gebieden, of dat er aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de geplande ingrepen op een natura-2000 gebied te beoordelen.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Deze quickscan is bedoeld om te onderzoeken of de geplande ingrepen een negatief effect hebben op de wezenlijke waarden van het Natuurnetwerk Nederland dan wel dat aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de ruimtelijke ingrepen op het Natuurnetwerk Nederland te toetsen.

3.1.3 Weidevogelleefgebieden

Deze quickscan is bedoeld om te onderzoeken of de geplande ingrepen een negatief effect hebben op een weidevogelleefgebied dan wel dat aanvullend onderzoek nodig is om de effecten van de ruimtelijke ingrepen op een weidevogelleefgebied te toetsen.

4. Soortbescherming Wet Natuurbescherming

Beschermde soorten die volgens het literatuuronderzoek in (de directe omgeving van) het projectgebied zijn aangetroffen en hun beschermingsstatus staan in onderstaande soortteksten beschreven. Tijdens de quickscan is gekeken naar het mogelijk voorkomen van flora en fauna mede op basis van de fysieke eigenschappen van het plangebied.

4.1 Vaatplanten

Het perceel bestaat uit verruigd grasland met algemene grassoorten en pitrus. Een groot deel van het te bebouwen perceel wordt gedomineerd door varens. Het betreft geen beschermde varensoorten zoals groensteel, blaasveren en schubvaren. Soorten welke kademuren prefereren als groeiplaats. Ook zijn er geen orchideeën aangetroffen. Op de plannen zoals beschreven in dit rapport zijn vanuit deze optiek geen bezwaren.

4.2 Zoogdieren

Uit het literatuuronderzoek kwamen een aantal beschermde zoogdiersoorten naar voren. Het betreft hier meerdere soorten vleermuizen. In de populier in de zuid-oost hoek van het kavel zijn holten aangetroffen welke in de zomer geschikt kunnen zijn voor vleermuizen. Zonder verder onderzoek mag deze boom niet worden gekapt. Daar dit geen onderdeel maakt van de ruimtelijke plannen zijn er vanuit deze optiek geen bezwaren op de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen. Binnen het plangebied zijn verder geen holten aangetroffen. Als mogelijk foerageergebied ligt het plangebied te geïsoleerd in open landschap voor soorten als grootoorvleermuizen. De dwergvleermuizen zijn minder lichtschuw en zullen geen hinder ondervinden van een woning.

4.3 Reptielen & amfibieën

Uit het literatuuronderzoek kwam geen aanwezigheid van beschermde soorten naar voren. Ook worden deze op basis van verspreidingsgegevens en de fysieke karakteristieken van het plangebied niet verwacht. Wel worden algemene soorten als kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en groene kikker verwacht. Voor deze soorten geldt de zorgplicht (hoofdstuk 6).

4.4 Vissen

Er worden geen ingrepen aan de watergang gedaan. Derhalve kan een negatief effect op vissen redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.5 Vogels

Er zijn geen jaarrond nesten gevonden binnen de grenzen van het plangebied. Wel is het zeer aannemelijk dat algemene soorten als o.a merel, roodborst en winterkoning zullen broeden in het struweel. Alle nesten van vogels waarop wordt gebroed zijn beschermd. Het verwijderen van het struweel moet derhalve buiten het broedseizoen, 1 maart t/m 1 september, plaatsvinden.

4.6 Vlinders

Er zijn geen geschikte waardplanten of bomen voor middels de Wet Natuurbescherming beschermde vlindersoorten aanwezig in het plangebied.

5.1 Natuurnetwerk Nederland en het plangebied

Figuur 2: Ligging plangebied aan de Groeneweg 52 te Bergeijk ten opzichte van het Natura netwerk Nederland.

The map displays a rural landscape with agricultural fields. A specific area is outlined in green, representing the Natura network. Within this green-outlined area, a smaller section is highlighted with a red border, indicating the plangebied. Several roads are visible, including Groeneweg, Bergervaat, and N310. Other labeled locations include Bollen & Zo, Bergermeer Polder, Molensloot, Dynamic Fit Alkmaar, and Stichting Triversum. A legend in the bottom right corner identifies the symbols used: a red rectangle for 'Ligging plangebied', a green rectangle for 'Ligging NnN', and an orange circle for 'Invloedsfeer NnN'.

Legend:

- Ligging plangebied
- Ligging NnN
- Invloedsfeer NnN

9

Voor Natuurnetwerk (NnN) Nederland geldt voor nieuwe projecten het 'nee, tenzij'-regime. Een project dat de natuur 'significant' aantast, mag niet worden toegestaan in het bestemmingsplan tenzij:

- Het een groot openbaar belang dient.
- Er geen alternatieven zijn buiten de betreffende natuur.

Deze beide redenen gelden niet voor de voorgenomen ruimtelijke ingrepen aan de Groeneweg te Bergen. Het is daarom niet toegestaan voor de ingrepen de natuur in de EHS significant aan te tasten. Er zijn vier hoofdaspecten aangewezen die bepalen welke waarden en kenmerken binnen de EHS als wezenlijk moeten worden aangemerkt. Er is al sprake van een significante aantasting van de EHS als een van deze vier hoofdaspecten significant wordt aangetast. De vier hoofdaspecten zijn:

- De aanwezigheid van zones met bijzondere ecologische kwaliteit, bijzondere samenhang van abiotische en biotische kenmerken, goed ontwikkelde systemen (zoals waardevolle oude boskernen).

Geen van bovengenoemde danwel andere zones met bijzondere ecologische kwaliteit zijn aanwezig op het perceel aan de Groeneweg. De bomen zijn jonge opschot van voornamelijk elzen met sporadisch gewone es. De stamdiameter is beperkt, kleiner dan 20 cm. Er is vanuit dit perspectief geen bezwaar op de plannen.

- Gebieden die bepalend zijn voor de aaneengeslotenheid en robuustheid van het NnN.

De verbinding van het Natuurnetwerk Nederland naar het oosten doodlopend. In een deel wordt reeds een industrieterrein gebouwd (afb.3). Het kavel zelf betreft een woning op een stuk kale rond omgeven door bomen. Deze zullen behouden blijven. Gezien de matige verbindende functie van het Natuurnetwerk Nederland ter plaatse en aangezien er geen groen verloren gaat mag redelijkerwijs worden geconcludeerd dat de bouw van de woning geen negatief effect zal hebben op de verbindende functie

- De aanwezigheid van bijzondere soorten.

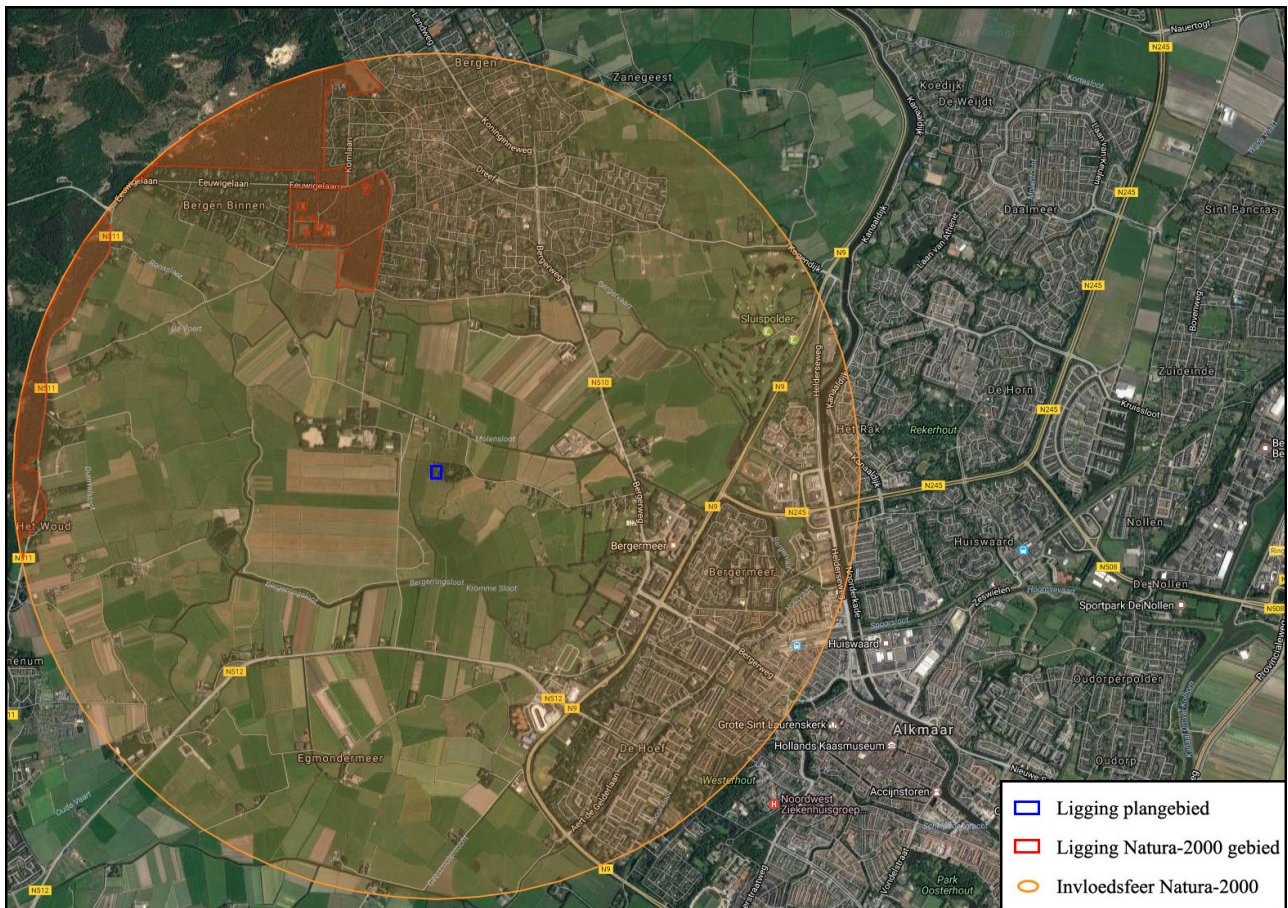
Er zijn geen bijzondere soorten aangetroffen noch worden deze op basis van de fysieke eigenschappen van het plangebied verwacht. Er zijn geen boomholten welke komen te verdwijnen danwel last zullen hebben van de werkzaamheden. Er is geen bijzondere flora te verwachten. De onderbegroeiing wordt gedomineerd door pitrus.

- De aanwezigheid van essentiële verbindingen (bijvoorbeeld foerageer- en migratieroutes).

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een landschappelijk lijnvormig element. Daarnaast ligt het als mogelijk foerageergebied te geïsoleerd in open landschap voor soorten als grootoorvleermuizen. De dwergvleermuizen zijn minder lichtschuw en zullen geen hinder ondervinden van een woning.

5.2 Natura-2000 en het onderzoeksgebied

Het plangebied ligt niet binnen een Natura-2000 gebied. Het ligt op ruime afstand van de Natura-2000 gescheiden door landelijk gebied (afb.4). Gezien de kleinschaligheid van de werkzaamheden worden redelijkerwijs geen negatieve effecten verwacht. Er is vanuit deze optiek geen bezwaar op de voorgenomen werkzaamheden.



Afb.4: Ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000.

5.3 Weidevogelleefgebied

Het plangebied is onderdeel van een weidevogelleefgebied (afb.5). In artikel 25 van de provinciale ruimtelijke verordening zijn de spelregels omtrent ruimtelijke ingrepen en weidevogelleefgebieden vastgelegd.

Artikel 25 stelt dat er betreffende het weidevogelleefgebied netto geen verstoring mag plaatsvinden. Onderstaand een opsomming van lid 1 t/m 4 van artikel 25 die betrekking hebben op en hoe dit zich verhoudt tot de ruimtelijke plannen aan de Groeneweg 32 te Bergen:

Lid 1: Een bestemmingsplan dat betrekking heeft tot een weidevogelleefgebied voorziet niet in:

a. De mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok.

De ruimtelijke ingrepen zoals gepland vallen binnen een bestaand bouwblok.

De mogelijkheid van aanleg van nieuwe infrastructuur.

niet van toepassing.

c. De mogelijkheid van aanleg van nieuwe bossen of boomgaarden.

Niet van toepassing



Afb.5: Ligging van het plangebied ten opzichte van weidevogelleefgebieden.

d. De mogelijkheid van verstorende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren.

De bouw van de woning zal niet versturend werken op het weidevogelleefgebied. De werkzaamheden vinden plaats binnen een bosje in open landschap. Bekend is dat de aanwezigheid van een bosje in open landschap, en daarmee de aanwezigheid van predatoren, een versturende werking heeft van 500m (Bron: Beheer weidevogels).

2. In een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid wordt de aanleg van hoog opgaande beplanting of laanbeplanting afhankelijk gesteld van een aanlegvergunning.

In de ruimtelijke plannen is geen sprake van hoog opgaande beplanting

3. In afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan wel voorzien in de in dat lid omschreven ontwikkeling indien dit geschiedt ten behoeve van:

a. Een ingreep waarvoor geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en waarmee bovendien een groot openbaar belang wordt gediend.

Niet van toepassing

b. Woningbouw indien er sprake is van van de toepassing van de regeling Ruimte voor Ruimte.

Niet van toepassing

c. Woningbouw die bijdraagt aan een substantiële verbetering van in de directe omgeving daarvan aanwezige natuurkwaliteiten van het landschap.

Niet van toepassing

d. Een ingreep die netto geen verstoring van het weidevogelleefgebied heeft.

Het kavel is gelegen binnen een bomensingel welke ongeschikt is als weidevogelleefgebied.

4. In aanvulling op het derde lid kan het bestemmingsplan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen:

a. Op welke wijze schade aan een weidevogelleefgebied zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd

Er is geen sprake van verstoring of blijvende schade.

b. Hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder a daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Niet van toepassing. Compensatie is niet nodig.

Al met al zijn er gezien het weidevogelleefgebied grenzend aan het plangebied geen bezwaren op de ruimtelijke plannen.

6. Zorgplicht

De zorgplicht verlangt van de initiatiefnemer van ruimtelijke ontwikkelingen dat deze met respect omgaat met alle levende natuur. Dit is opgenomen in artikel 2 en luidt als volgt:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Invulling van de term “in redelijkheid” is een eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

De wet erkent de intrinsieke waarde van de in het wild levende dieren. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat daar niet onzorgvuldig mee mag worden omgegaan. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht geldt voor alle soorten, ook voor plantensoorten en de soorten die niet als beschermd zijn aangewezen.

Er mag van de initiatiefnemer worden verwacht dat de personen verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden op de hoogte zijn of worden gebracht van de zorgplicht.

Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht en/of het welzijn van flora en fauna tijdens de werkzaamheden dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecoloog.

Conclusies & aanbevelingen

Er werden geen door de Wet Natuurbescherming beschermde soorten aangetroffen op de kavels aan de Groeneweg 32 te Bergen noch worden deze op basis van de karakteristieken van het plangebied verwacht.

De kavels maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Uit toetsing van de vier kernwaarden blijkt dat er geen negatief effect is te verwachten en er derhalve vanuit dit perspectief geen bezwaren zijn op de nieuwbouw.

Ook maakt het plangebied onderdeel uit van een weidevogelleefgebied. Er zijn gezien het weidevogelleefgebied grenzend aan het plangebied geen bezwaren op de ruimtelijke plannen. Dit omdat de aanwezigheid van het bosje en de (mogelijke) aanwezigheid van predatoren een versturende werking op weidevogels heeft van 500m. Er wordt dan ook geen verstoring verwacht voor broedvogels.

Literatuur

- Creemers, R.C.M & J.J.C.W van Delft, 2009 (raxon). De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna deel 9.
- Dietz , 2009. Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.
- Heusden, Vreugdenhil, 2008. Handreiking Flora- en faunawet, versie 1.1
- Limpens, 2011. Vleermuizen en planologie.
- Svensson, 2005. Vogelgids van Europa.
- Timmermans, G. Daalder, R. 2012. Ecologische visie, ecologie, biodiversiteit en verbindingen in Amsterdam
- Weidevogelbeheer, 2017: <http://www.boer-en-vogels.nl/berichten/Openheid-graag!.html>

Internet:

www.synbiosys.alterra.nl